

ágúst s. á. kr. 17, en eiga að vera laus við endurgreiðslu á þeim styrk, sem henni kann að hafa verið lagður í síðarnefndum hreppi frá þeim degi þangað til um mitt sumar 1902. **44**
4. maí.

Því úrskurðast hjer með að Vestur-Eyjafjallahreppur greiði Vatnsleysustrandarhreppi 17 kr. í meðlag með optnefndri Guðrúnu Bjarnadóttur.

Þetta er yður, herra amtmaður, til vitundar gefið yður til leiðbeiningar og frekari birtingar.

**Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Suðúramtinu og Vestur-
amtinu um framfærslu þurfalings.** Með brjefi, dagsettu 28. febrúar þ. á., hafið þjer, herra amtmaður, sent hingað erindi hreppsnefndarinnar í Nauteyrarhreppi, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dagsettum 8. septbr. f. á., sem kveður svo á um, að nefndur hreppur skuli greiða Reykhólahreppi 94 kr. 92 a. til endurgjalds meðlagi með Guðrúnu nokkurri Hjaltadóttur og kostnaði við greptrun hennar. **45**
4. maí.

Út af þessu skal yður til vitundar gefið yður til leiðbeiningar og frekari birtingar, að með því að jeg verð að vera þeirrar skoðunar, að úrskurður yðar sje á rökum byggður, skal hann vera óhaggaður.

Úrskurður amtsins:

»Sýslumaðurinn í Barðastrandarsýslu hefur í brjefi, dags. 5. ágúst þ. á., lagt undir úrskurð amtsins ágreining milli Reykhólahrepps í nefndri sýslu og Nauteyrarhrepps í Ísafjarðarsýslu út af kröfu fýrnefnds hrepps á hendur hinum síðarnefnda til endurgjalds á fátækrastryrk, veittum stúlkunni Guðrúnu Hjaltadóttur á vistarárinu 1900—1901, að upphæð kr. 144.89, að meðtöldum greptrunarkostnaði, en þið sýslumennirnir hafið eigi gatað orðið samdóma um þetta mál.

Eptir þeim skýrslum, sem liggja fyrir, sagði Jón Hjaltason á Brandstöðum Guðrúnu Hjaltadóttur, systur sína, til sveitar 15. oktbr. 1900, og mæltist enn fremur til þess, að hreppsnefndin sæi svo um, að hann fengi greidd ógoldin meðlög með stúlkunni frá föður þeirra, Hjalta Sveinbjarnarsyni á Keldu, sem hafði komið nefndri dóttur sinni fyrir hjá Jóni syni sínum fyrir árlegt meðlag, sem mikið þref hefur risið útaf, en sem ekki kemur þessu máli frekara við, en að vangreiðsla meðlaga hefur gjört það að verkum, eða stutt að því, að Jón Hjaltason hefur orðið að segja systur sína til sveitar, eða ályktað, að veita henni sveitarstryrk; en hún var óvenjulega þungur ómagi mállaus fábjárni og ósjálfbjarga eptir því, sem frá er skýrt. Fátækrastryrkur þessi var veittur á þann hátt, að Jón Hjaltason fengi 150 kr. meðlag með systur sinni fyrir árið 1900—1901, talið frá 1. júlí 1900 til jafnlangdar 1901, en hreppsnefndin neitaði að greiða honum ógoldið meðlag frá föður hans fyrir næsta ár þar á undan. Nú andaðist Guðrún Hjaltadóttir 11. apríl 1901, og telur hreppsnefnd Reykhólahrepps svo framlag sitt fyrir tímann frá 1. júlí 1900 til 11. apríl 1901 115 kr. 39 a., en greptrunar kostnaður nemur eptir framkomnum reikningi 29 kr. 50 aur. og verður þá krafa Reykhólahrepps alls 144 kr. 89 a.

Þótt amtið verði að álíta, að Guðrún Hjaltadóttir hafi verið tekin til sveitar löglega,

45 og að hin ákveðna fúlga, 150 kr. yfir árið, eigi sje of hátt sett, þá er hitt aptur á móti
 4. maí. rangt og heimildarlaust, að telja styrkveitinguna frá 1. júlí 1900, heldur verður hún að eins talin frá þeim tíma, er hreppsnefndin ályktaði, að veita styrkinn, eptir þeim upplýsingum sem fyrir hendi eru, frá 4. nóvbr. 1900. Eptir þessu verður styrktarupphæðin frá nefndum degi og til 10. apríl 1901, að báðum dögum meðtöldum, 65 kr. 42 aur., og hin framlagða upphæð með greptrunarkostnaðinum 94 kr. 92 a., og er því hjer með úrskurðað, að Nauteyrarhreppur endurgjaldi Reykhólahreppi þessa upphæð.

46
 4. maí.

**Brjef landshöfðingja tll amtmannsins yfir Suðuramtinu og Vestur-
 amtinu um sveitfesti þurfalings.** — Með brjefi, dagsettu 28. febr. þ. á., hafið þér, herra amtmaður, sent hingað erindi hreppsnefndarinnar í Staðarsveit, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dagsettum 31. janúar f. á., um að Alexander nokkur Guðlaugsson skuli teljast sveitlægur í nefndum hreppi.

Útaf þessu skal yður til vitundar gefið yður til leiðbeiningar, að með því að jeg verð að vera yður samdóma um að eigi sje sannað að sveitfestisdvöl Alexanders í Staðarsveit hafi slitnað við burtveru hans 1889—1890, skal úrskurður yðar vera óraskaður.

Úrskurður amtsins:

Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt brjef yðar, velborni herra sýslumaður, dags. 7. oktbr. þ. á., og 4. þ. m., viðvíkjandi erindi hreppsnefndarinnar í Breiðvíkurhreppi, dags. 24. júní f. á., þar sem hún áfrýjar til amtsins úrskurði yðar, dagsettum 28. maí f. á., sem ákveður, að Alexander nokkur Guðlaugsson skuli álitast sveitlægur í fæðingarsveit sinni, Breiðvíkurhreppi, er svolátandi úrskurður lagður á þetta mál,

Eptir þeim skýrslum, sem fyrir hendi eru, er Alexander Guðlaugsson fæddur 31. oktbr. 1864 í Breiðvíkurhreppi, en þaðan fluttist hann árs gamall að Búðum í Staðarsveit. Rjett eftir fermingu, vorið 1879, fór hann úr þeim hreppi, 14½ árs gamall, en kom þangað aptur vorið 1882. Þar dvaldi hann svo hjá foreldrum sínum á Búðum, til vorsins 1892, en frá þeim tíma dvaldi hann í Staðarsveit enn 2 ár í ólöglegri húsmensku, unz hann flutti sig að Stapatúni í Neshreppi utan Ennis. Þar varð hann þurfandi sveitarstyrks og þáði styrk af fátækrafje snemma vetrar 1897. Á fyrnefndu tímabili frá 1882 til 1892 fór Alexander Guðlaugsson á þorranum 1889 suður á Akranes til sjóróðra, en fór þaðan aftur um vorið heim að Búðum, og var síðan um sumarið í kaupavinnu í Dalasýslu. Heimkominn að Búðum fór hann um rjettir 1889 suður í Garð í Rosmhvalaneshreppi í Gullbringu- og Kjósarsýslu til sjóróðra, en frá því um vetrarvertíðarlok var hann háseti á þilskipi, sem átti heima í Höfnum og kom hann svo heim aptur að Búðum um rjettir 1890.

Þjer hafið álitnið, að úrlausn þeirrar spurningar, hvort Alexander Guðlaugsson sje sveitlægur í Staðarsveit eða í fæðingarhreppi sínum, Breiðvíkurhreppi, sje komin undir því, hvort hann hafi verið hjú foreldra sinna árin 1889—1890, og hafið þjer, — þrátt fyrir það, að Alexander hefir stöðugt haldið því fram, að hann hafi þá verið vinnumaður föður síns, eins undan og eptir, og að föður hans og honum hefur borið saman um það, að Alexander hafi fengið föður sínum arð af vinnu sinni þessi árin, svo og um það, að reitur Alexanders, aðrar en íveruföt hans, hafi verið kyrrar á Búðum, á meðan hann var fjarverandi — sjer í lagi samkvæmt vitnisburðum annara manna um þá yfirlýsing af hálfu Guðlaugs Grímssonar,